

FORÆLDRE RÅDGIVNINGEN

En del af Skole og Forældre

Årsrapport 2020

Resume

2020 blev et anderledes år i Forældrerådgivningen. Vi måtte rådgive om nye temaer, da COVID-19 betød, at skolerne i foråret lukkede og sendte alle børn hjem til fjernundervisning. Hjemsendelsen betød en nedgang i antallet af henvendelser. I 2020 handlede henvendelserne typisk om problematikker, der relaterede sig til Covid-19, fjernundervisning og nødpasning.

Henvendelser, der ikke havde relation til Covid-19, handlede, ligesom i de foregående år, om inklusion og visitation, men i modsætning til de to foregående år har Forældrerådgivningen nu flest henvendelser, der handler om samarbejde og kommunikation.

Hovedparten af henvendelserne om samarbejde og kommunikation er komplekse og ofte tværfaglige sager. Disse sager understreger, at det er svært for forældre at navigere i deres børns sager, når mange aktører er involveret i ens barns sag. Behovet for rådgivning i disse sager er stort.

Forældrerådgivning blev i løbet af 2020 udvidet med et yderligere rådgivningstilbud, nemlig chatrådgivning, og åbningstiderne blev ligeledes udvidet fra kl. 10-16 mandag-torsdag.

Vi har endvidere skiftet telefonsystem for at sikre øget stabilitet og kvalitet i telefonrådgivningen.

Årsrapporten er blevet til på baggrund af analyse af den registrering, der er foretaget efter hver afsluttet rådgivning.

Om Forældrerådgivningen

Mission

Forældrerådgivningen fremmer skolebørns trivsel og læring ved at rådgive og informere forældre og andre, der oplever vanskeligheder i forbindelse med et barns skolegang.

Vision

Forældrerådgivningen vil:

- tilbyde en stadig mere kvalificeret og let tilgængelig rådgivning og være alment kendt som den førende rådgivningstjeneste inden for sit felt.
- styrke samarbejdet mellem skole og hjem ved at sætte fokus på forældrenes ressourcer, handlemuligheder og ansvar.
- bidrage med viden, der kan styrke Skole og Forældres interessevaretagelse.

Forældrerådgivningen er en uvildig rådgivning, hvor forældre og andre, der oplever vanskeligheder i forhold til et barns skolegang, kan få anonym rådgivning via telefon, chat eller mail. Udgangspunktet for al rådgivning ved Forældrerådgivningen er at have fokus på forældrenes egne ressourcer og handlemuligheder i samarbejdet mellem skole og hjem. I rådgivningen lytter vi altid til brugerne og søger at hjælpe dem med at løse en problemstilling med fokus på, hvad der er bedst for deres barn.

Forældrerådgivningen er forankret i Skole og Forældre og er et tilbud til alle skolebørns forældre uanset skoleform. Forældrerådgivningen har eksisteret siden 2006 og er finansieret af Undervisningsministeriet gennem finanslovsbevillinger i form af driftslignende tilskud.

Forældrerådgivningen udvidede i slutningen af 2020 åbningstiderne og har nu åbent alle skoledage mandag - torsdag fra kl. 10.00-16.00 og fredag kl. 10.00-13.00. Det tilstræbes, at der hver dag er to rådgivere klar til at besvare rådgivningen. Endvidere tilstræbes det, at spørgsmål via mail besvares inden for tre arbejdsdage.

Rådgiverne ved Forældrerådgivningen er frivillige, der ulønnet arbejder for at fremme skolebørns trivsel og læring. Alle rådgivere har gennem en årrække beskæftiget sig med børn, familier og samarbejdet mellem skole og hjem ofte som skoleleder eller ansat ved en kommunes Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR). Ud over de frivilliges erhvervs erfaring sikrer Forældrerådgivningen gennem kursusforløb, at alle rådgivere har de fornødne kompetencer og ressourcer til at yde en kompetent og professionel rådgivning. Ved udgangen af året var der 15 aktive rådgivere.

Henvendelser

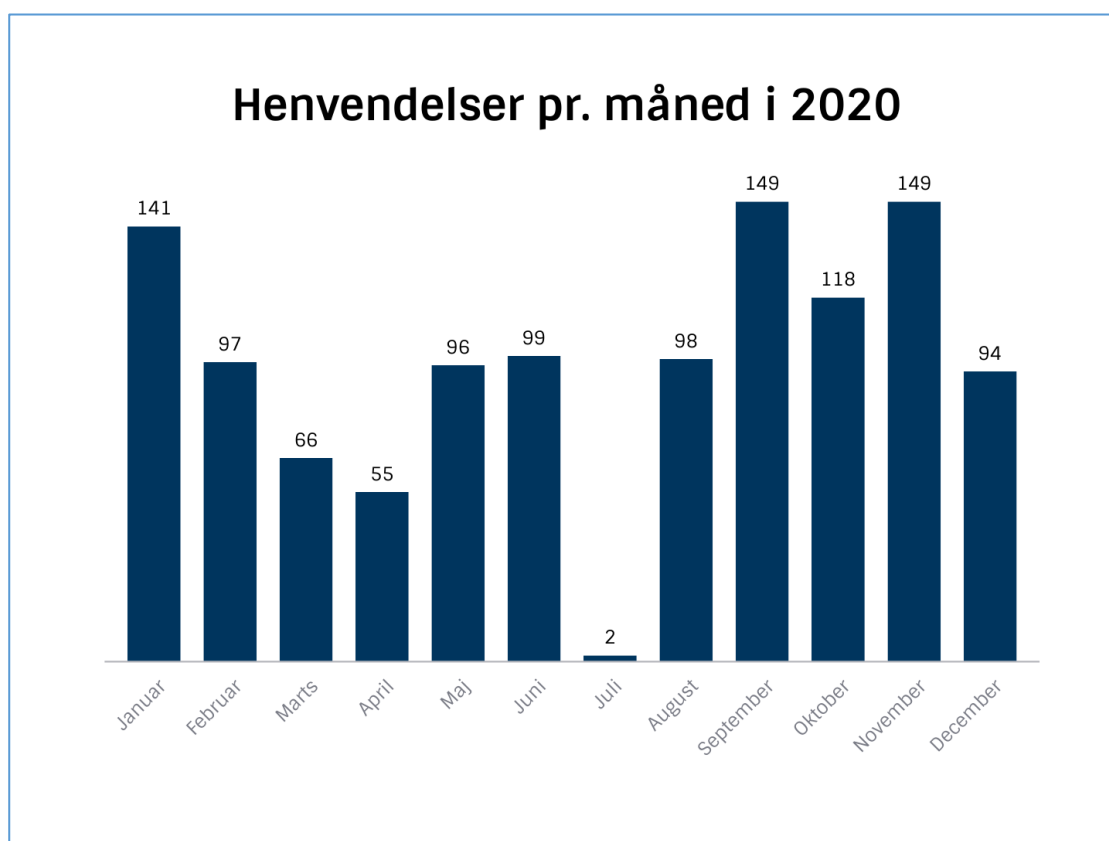
I 2020 havde Forældrerådgivningen 1164 rådgivninger fordelt på telefon, mail og chat. Det er 285 færre rådgivninger end i 2019 (1449 rådgivninger). Dette skyldes, at vi havde væsentlig færre henvendelser under den længere hjemsendelse af skolebørn på grund af Covid-19 i foråret samt under den lidt kortere hjemsendelse i december. Da de fleste henvendelser handler om samarbejde, visitation og specialpædagogiske problematikker, kan faldet i antal henvendelser forklares med, at børnene netop var hjemme, hvorfor samarbejdsflader og visitations- og inklusionsindsatser var sat på pause under forårets nedlukning.

Nogle henvendelser rettede sig direkte mod aflyste møder, som denne case-beskrivelse demonstrerer:

”Mor henvender sig, fordi netværksmøde er aflyst for anden gang på grund af COVID-19. Hun ønsker at det gennemføres, da det er nødvendigt, at indsatser omkring hendes dreng koordineres.”

Det er Forældrerådgivningens indtryk, at mange indsatser i PPR lukkede helt eller delvist ned under forårets nedlukning og kun langsomt åbnede op igen. Det betød, at forældre var i tvivl om status på de tværfaglige indsatser i forhold til deres børn.

Nedenfor vises et diagram over antallet af henvendelser pr. måned i 2020, hvor der ses et tydeligt fald i henvendelser i forårsmånederne.

Hjemmesiden

www.foraeldreraadgivning.dk havde i 2020 38.584 brugere. De mest læste artikler på hjemmesiden er artikler, der handler om skilsmisse og barnets skolegang samt artikler om fravær, orden og sanktioner. I 2019 var der et væsentligt fald i antallet af brugere, da en større oprydning fandt sted på hjemmesiden. Gennem blandt andet søgemaskineoptimering vil trafikken på hjemmesiden blive øget igen fremover.

Medieomtaler

I løbet af 2020 blev Forældrerådgivningen omtalt 20 gange i danske medier. Forældrerådgivningen har blandt andet bidraget med viden til indslag i nyhedsudsendelser i DR's sendeflade, gode råd til forældre med børn der var hjemsendt fra skole og optrådt i Skole og Forældres eget magasin Skolebørn – både online og i den trykte udgave, som bliver sendt til de forældrevalgte medlemmer af folkeskolens

skolebestyrelser. Forældrerådgivningen optræder ofte på social medier med opslag om aktuelle emner og links.

Forældrerådgivningen på Skoleborn.dk

Som et nyt tiltag og for at øge kendskabet til Forældrerådgivningen er det strategi at Forældrerådgivningen i højere grad end tidligere bidrager med viden til artikler i Skolebørn.

Tematikker	Link til artikel
Samarbejde, Skilsmisse, Skole-hjemsamarbejdet	https://skoleborn.dk/har-bonusforaeldre-en-rolle-i-folkeskolen/
Specialundervisning, Samarbejde, ordblindhed	https://skoleborn.dk/ordblinde-elever-faar-ikke-den-rette-hjaelp/
Mobning, Specialundervisning, samarbejde og kommunikation	https://skoleborn.dk/er-dit-barn-blevet-beskyldt-for-at-mobbe-andre-det-kan-du-goere/
Mobning, specialundervisning, samarbejde og kommunikation	https://skoleborn.dk/bliver-dit-barn-mobbet-det-kan-du-goere/
Mobning, samarbejde og kommunikation	https://skoleborn.dk/foraeldre-gaar-paa-krigsstien-naar-der-bliver-talt-om-mobning/
Samarbejde og kommunikation, skole-hjemsamarbejdet	https://skoleborn.dk/saadan-skaber-du-et-godt-faellesskab-blandt-klassens-foraeldre/

Forældrerådgivningen forekommer 6 gange på skoleborn.dk i 2020, som kilde til indhold.

Artikler hvor der udelukkende er "reklame" for Forældrerådgivningen Skoleborn.dk – altså ingen citering.

	Link til artikel
COVID19	https://skoleborn.dk/foraeldre-og-eksperter-erfaringer-med-fjernundervisning-boer-bruges-til-boern-med-skolevaegring/
Ordblindhed, specialundervisning	https://skoleborn.dk/ordblinde-elever-faar-ikke-den-rette-hjaelp/

Forældrerådgivningen forekommer 2 gange på Skoleborn.dk i 2020, hvor det udelukkende er en reklame.

I alt forekom Forældrerådgivningen 8 gange på Skoleborn.dk i 2020.

Hvad er nyt

Forældrerådgivning skiftede i december til et andet telefonsystem for at sikre anonymiteten for brugerne yderligere. Det nye telefonsystem er samtidig mere brugervenligt for rådgiverne, mere driftssikkert og vil

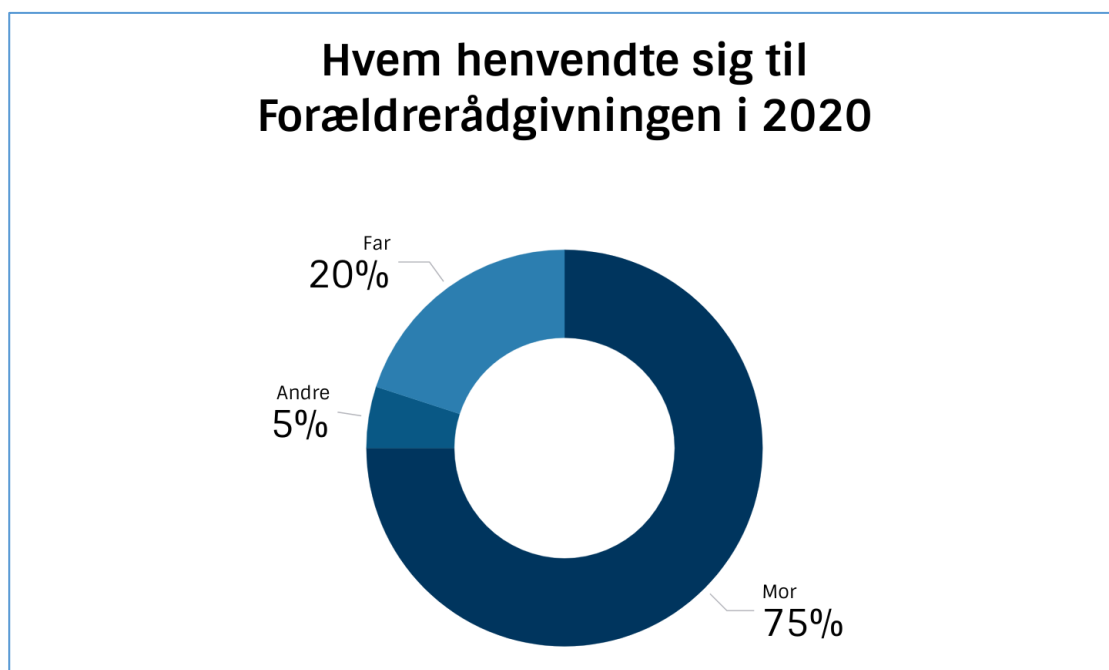
forhåbentligt sikre en mere stabil rådgivning fremover. Baggrunden for udskiftningen var, at Forældrerådgivningen i løbet af 2020 ved flere lejligheder oplevede ustabilitet i det gamle system og havde i løbet af efteråret 2020 enkelte dage, hvor telefonrådgivningen var helt eller delvist lukket på grund af tekniske problemer.

Et andet tiltag er, at Forældrerådgivningen fra juni måned også begyndte at tilbyde rådgivning på chat. Erfaringen tyder på, at der er et ønske blandt brugerne om at få rådgivning på chat (5%). Hovedparten af rådgivningen foregår dog stadig på telefon (79%), og samtidig tilbyder vi også stadig mailrådgivning (16%).

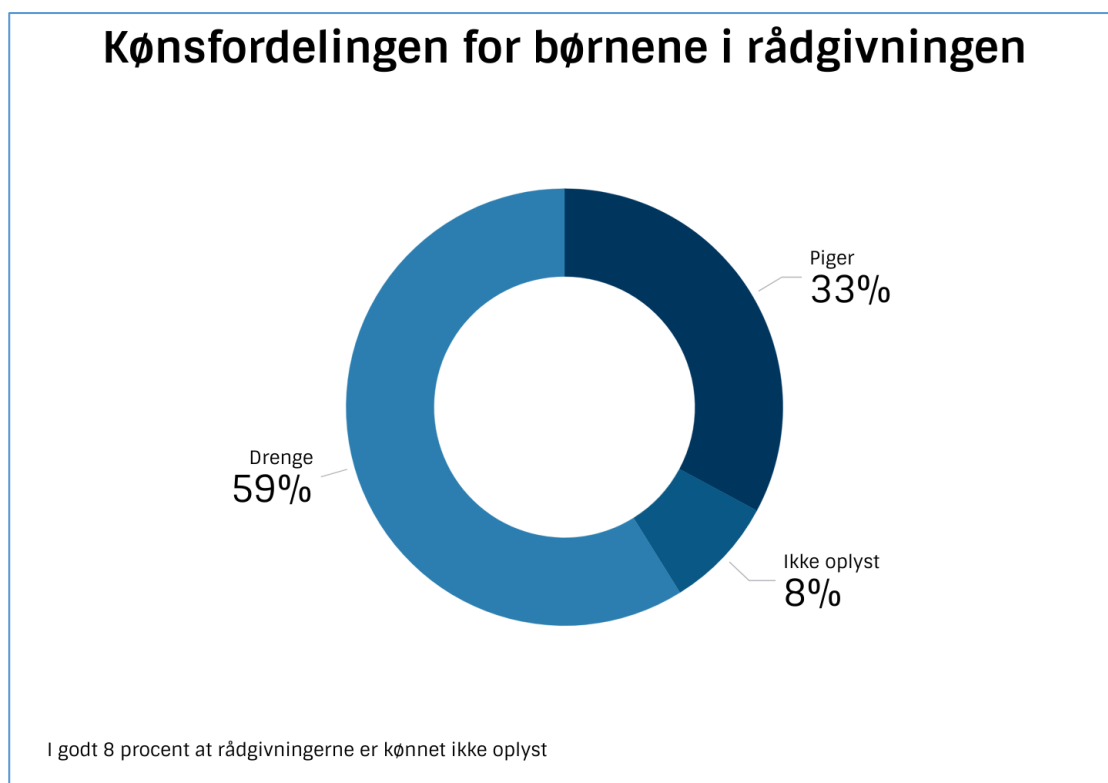
Derudover er Forældrerådgivningen i 2020 begyndt at registrere, hvilken kommune henvendelsen kommer fra. Vi kan konstatere, at flest brugere henvender sig fra de store byer, som København (15%), Aalborg (4%) og Århus (3,4%). Der er dog en stor andel af henvendelserne, hvor hjemkommunen ikke oplyses (31%), og det gælder især for mailrådgivning, som ikke indeholder en naturlig dialog, hvor rådgiveren kan spørge ind til hjemkommune.

Hvem henvender sig

Henvendelser om drenge udgør 60% af alle rådgivninger og piger 33%. Mødre henvender sig oftest til rådgivningen, nemlig i 75% af tilfældene. Fædre henvender sig også, men udgør kun 20% af henvendelserne. Vi har også henvendelser fra bedsteforældre, stedforældre og fagpersoner, som udgør 5% af henvendelserne. I 8,5 % af rådgivninger er kønnet ikke oplyst. Igen er det ofte i mailrådgivningen, at vi ikke får oplysninger om køn.

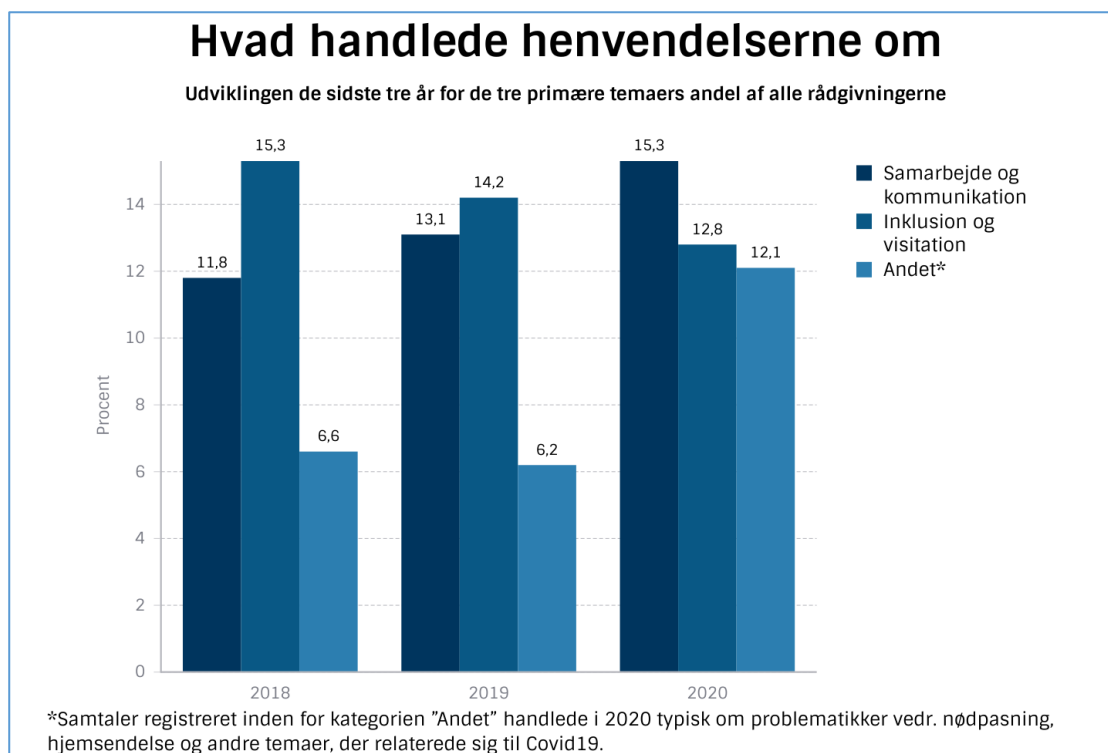

Nedenstående diagram viser kønsfordelingen for de børn, som rådgivningssamtalerne drejer sig om:

Hvad handler henvendelserne om

I 2020 er de temaer, som oftest har optaget brugerne, samarbejde/kommunikation, inklusion/visitation samt problematikker vedrørende nødundervisning og hjemsendelse i forbindelse med Covid-19. 2020 adskiller sig dermed fra de foregående år i de temaer, som brugerne henvender sig med. Nedenstående oversigt viser udviklingen i de sidste 3 år.

Som det ses af ovenstående diagram, er der sket en mindre ændring i henvendelserne til Forældrerådgivningen i løbet af det sidste år. Flere brugere henvender sig nu med problematikker som samarbejds- eller kommunikationsudfordringer. Tidligere har flest henvendt sig med problematikker vedrørende visitation og inklusion.

Samarbejde og kommunikation

Samtalerne der registreres i kategorien "Samarbejde og kommunikation", har ofte flere sideløbende temaer. 23% af disse samtaler handler også om inklusion og visitation, samt om mistro. I case beskrivelserne fra disse samtaler beskriver rådgiveren, at brugeren ofte oplever, at det er vanskeligt at få skolen i tale om de udfordringer, som forælderen oplever. Det kan være, at forælderen møder modstand hos skolen eller oplever, at skolen ikke reagerer på forælders bekymring.

"Mor henvender sig, fordi hun flere gange har gjort skolen opmærksom på, at hendes datter ikke har lyst til at gå i skole om morgenen. Datter er nu begyndt at få ondt i maven og har flere dage, hvor hun ikke kommer i skolen."

"Far er utilfreds med specialtilbud. Han synes, at hans søn sidder meget med iPad, og når han skriver til skolen, så bliver det slået hen."

"Mor ønsker et bedre specialtilbud til datter, der er opfylder diagnosekriterier for ADHD. Hun får 12 støttelektioner i almenklasse, men trives ikke og kommer ofte i konflikt. Skoleledelse er ikke enig."

Disse eksempler på cases fra kategorien "Samarbejde og kommunikation" fortæller, at mange af samtalerne handler om problematikker, der også handler om visitation eller inklusionsproblematikker, og forældrene henvender sig, fordi de oplever, at samarbejdet med skolen er fastlåst. Da samarbejdet er væsentligt for at barnets trivsel og læring, er forældrene optaget af at få dette til at fungere og søger derfor råd og vejledning hos Forældrerådgivningen. Rådgivning i denne type af samtaler handler derfor både om at hjælpe til bedre samarbejde samt at oplyse om rettigheder og lovgivning.

I mange af henvendelserne er der et tværfagligt samarbejde omkring barnet. Det kan være, at en psykolog fra pædagogisk psykologisk rådgivning og en sagsbehandler fra kommunens socialforvaltning har andel i samarbejdet. Ofte har familien også et samarbejde med børnepsykiatrien eller en børnelæge. Forældrene oplever, at de skal bære information rundt til de forskellige aktører, og at der er modstand mellem de forskellige fagligheder. Der opstår frustration hos forældrene, og de har derfor et stort behov for rådgivning. Vi ser også gengangere blandt de tungeste af sagerne.

Inklusion og visitation

Tidligere var problemstillingen "Inklusion og visitation" det hyppigst forekommende i henvendelserne til Forældrerådgivningen. Brugere ønskede rådgivning vedrørende rettigheder og lovgivning. Dette henvender brugere sig stadig om, men ofte ønsker de også rådgivning om samarbejdet og kommunikationen om barnets sag. Her er der ofte store udfordringer, og forældrene oplever, at de ikke bliver hørt.

"Mor henvender sig til Forældrerådgivningen, fordi hun skal til møde med skolen. Hun er nervøs for, hvordan skolen vil fremstille hende og hendes barn. Hun mener, at skolen beskriver hendes drengs udfordringer med, at hun ikke kan finde ud af at sætte grænser for ham. Hun mener, at hendes dreng skal udredes for ADHD og ønsker et samarbejde med PPR om dette."

”Far henvender sig, fordi hans søn er blevet udret og har fået diagnosen autismspektrumforstyrrelse. Han ønsker et specialtilbud til sønnen, der kan hjælpe ham med hans udfordringer. Skolen er uenig og mener, at de kan hjælpe drengen med støttetimer.”

I disse tilfælde oplyser Forældrerådgivningen om rettigheder og lovgivning på området, men rådgiver også om samarbejde og kommunikation.

Henvendelser vedrørende Covid-19

Vi har registreret en del henvendelser, der handler om problematikker, der relaterer sig til skolen under Covid-19. Henvendelserne kan inddeles i følgende temaer:

- Fjernundervisning og nødpasning.
- Mistrivsel og fællesskab.
- Faglighed.

Fjernundervisning og nødpasning

Forældrerådgivningen gav i løbet af foråret og efteråret 2020 rådgivning vedrørende regler og rettigheder i forhold til fjernundervisning og nødpasning.

Under forårets nedlukning handlede flertallet af henvendelserne om forældre, der oplevede sig selv eller deres børn i en risikogruppe, og ønskede adgang til fjernundervisning under genåbningen, men oplevede at skoleledelsen ikke accepterede lægeerklæringen.

Mistrivsel og fællesskab

Under forårets nedlukning havde vi henvendelser fra brugere som oplevede, at de og deres børn var bekymrede for at blive smittet.

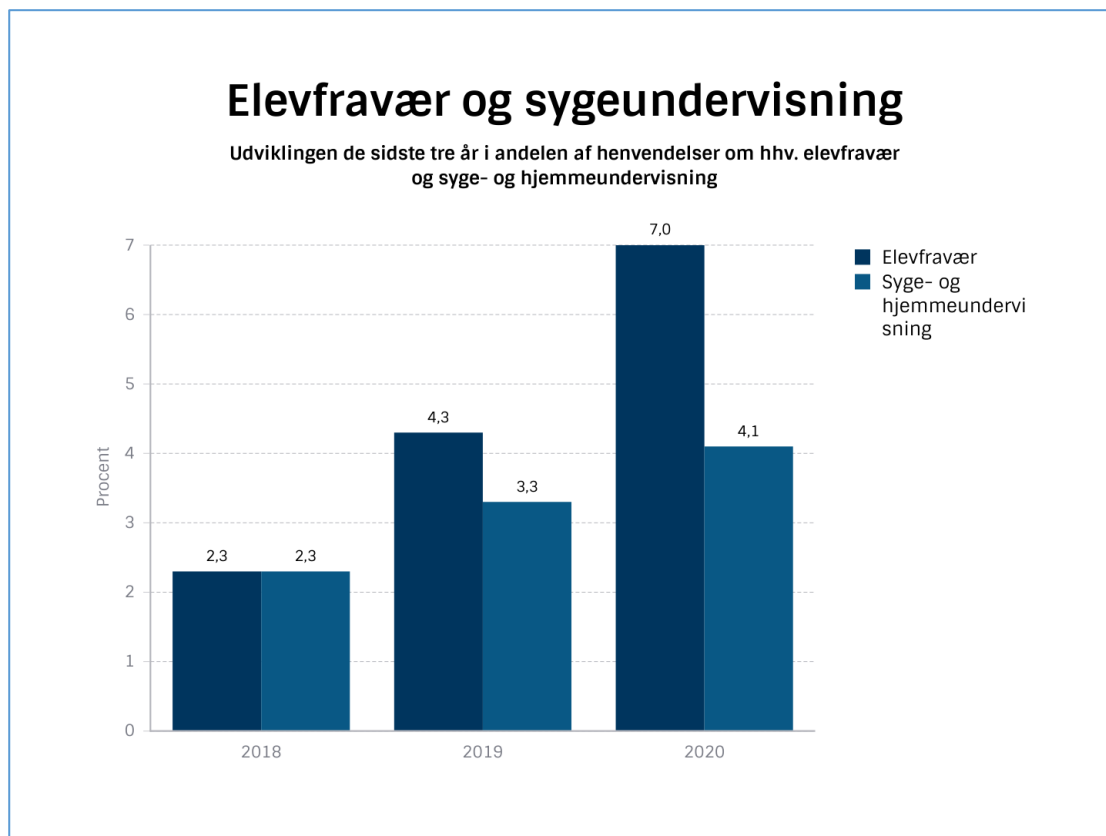
I efteråret handlede henvendelserne i stigende grad om børn, der var marginaliserede i fællesskaberne, fordi man ikke måtte mødes, samt forældre som oplevede, at forældrenes fællesskab ikke var etableret, eller var truet af samme grund.

Faglighed

Under forårets nedlukning havde vi henvendelser fra udskolingsforældre, som var bekymrede for den manglende faglige undervisning i de timemæssige små fag som fysik og biologi. Under de periodiske hjemsendelser af klasser, årgange eller skoler i efteråret har der været henvendelser fra forældre, som er bekymrede for, at den virtuelle undervisning ikke har været tilstrækkelig eller med nok faglig tyngde.

Skolefravær og sygeundervisning

I 2020 har vi i rådgivningen set en markant øgning i antallet af henvendelser vedrørende elevfravær og sygeundervisning, og dette er på trods af, at eleverne i længere perioder har været hjemsendt helt eller delvist. Nedenstående oversigt viser udviklingen i løbet af de sidste tre år.

Begge kategorier omhandler problematikker, som kan beskrives som skolefravær. Forældrerådgivningen har således haft betydeligt flere henvendelser vedrørende dette i 2020 end i de foregående år. Fælles for henvendelser vedrørende elevfravær er, at sagerne ofte også handler om inklusion og visitation samt mistrivsel og udfordringer, der relaterer sig til samarbejde og kommunikation. For 70% af sagernes vedkommende er de primært involverede skolens ledelse eller kommunens forvaltninger.

Konklusion

2020 var et anderledes år i Forældrerådgivningen på grund af Covid19, skolenedlukninger, nødlov og hjemsendelser.

På trods af dette har vi også haft henvendelser inden for de mere almindelige problemstillinger og oplevet en stigning i henvendelser vedrørende skolefravær samt om samarbejde og kommunikation. Forældre, der henvender sig med disse sager, oplever sig ikke hørt, og de mener at blive mødt af fagpersoner, der ikke besidder den fornødne viden inden for specialområdet. Forældrene har i længere tid været bekymret for deres barns trivsel eller udvikling, og de er ikke blevet lyttet til, når de henvender sig til skolen. Ofte bærer sagerne præg af, at der ikke er tilstrækkelig skriftlighed og kvalitet i arbejdet omkring barnet. Disse sager er ofte komplekse og kalder på stor viden og erfaring og dermed også en høj grad af systematik og kommunikation mellem barnets lærere og pædagoger. Dette kalder derfor på en særlig opmærksomhed på det tværfaglige samarbejde også med eksterne samarbejdspartnere fra skolens ledelse. Mange forældre,

der henvender sig til Forældrerådgivningen, oplever netop, at vigtig viden og information i det tværfaglige samarbejde ikke bliver brugt eller delt, hvilket skader deres barns trivsel og udvikling. Mange forældre oplever også lange ventetider, før indsatser bliver iværksat, og særligt under nedlukningen på grund af Covid-19 gik mange tværfaglige indsatser i stå.

Det er Forældrerådgivningens indtryk, at der venter et stort arbejde med at få rettet op på trivselsarbejdet og arbejdet omkring børn i udsatte positioner efter Covid-19. I 0. og 1. klasse etableres forældresamarbejdet, der på mange måder bærer klassens fællesskab resten af skoletiden. Dette fundament har der ikke i tilstrækkelig grad været mulighed for at etablere på grund af Covid-19-restriktioner.

Fremadrettet ønsker vi et fortsat fokus på at udbrede kendskabet til Forældrerådgivning med henblik på at nå så mange brugere som muligt samt fortsat at kvalitetssikre rådgivningen blandt andet gennem en akkreditering hos RådgivningsDanmark.

Februar 2021

Rikke Alice Bille

Leder af Forældrerådgivningen

Telefon 42442303

rab@skole-foraeldre.dk

